

Hatály: 2016.I.1. -

62/2011. (XII. 29.) BM rendelet

a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól

A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény, a 81. § *a), b), c), e)* és *f)* pontjában, valamint a 82. § (3) bekezdés *c)* és *d)* pontjában,

a 72. § vonatkozásában a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 48. § (3) bekezdés *i)* pontjában,

a 73. § (1) bekezdés *a)* pontja vonatkozásában a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. § (6) bekezdés *b)* pontjában,

a 73. § (1) bekezdés *e)* pontja vonatkozásában a tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról szóló 1996. évi XXXI. törvény 47. § (1) bekezdés *f)* pontjában, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 174. § (4) bekezdésében

kapott felhatalmazás alapján,

az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 37. § *q)* pontjában,

a 72. § vonatkozásában az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet a 37. § *k)* pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva,

a 73. § (1) bekezdés *a)* pontja vonatkozásában az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 84. § *e)* pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzeti fejlesztési miniszterrel egyetértésben,

a következőket rendelem el:

1. A rendelet hatálya

1. § A rendelet hatálya kiterjed:

a) a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóságra (a továbbiakban: BM OKF),

b) a megyei katasztrófavédelmi igazgatóságokra és a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóságra (a továbbiakban együtt: igazgatóság),

c) a katasztrófavédelmi kirendeltségekre (a továbbiakban: kirendeltség),

d) a polgári védelmi szervezetekre,

e) az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szervre,

f) a büntetés-végrehajtás szervezetére,

g) az Alkotmányvédelmi Hivatalra,

h) a Nemzetbiztonsági Szakszolgálatra, valamint

i) a Terrorelhárítási Központra.

2. Értelmező rendelkezések

2. § E rendelet alkalmazásában

a) polgári védelmi egység: a területi, a települési és a munkahelyi polgári védelmi szervezet eleme;

b) polgári védelmi szervezet alkalmazása: az elrendelt polgári védelmi szolgálat során a polgári védelmi szervezet mozgósítása és védekezési, mentési, mentesítési tevékenysége;

c) polgári védelmi szervezet megalakítási helye: az a földrajzilag körülhatárolható hely, ahol a polgári védelmi szolgálat elrendelése esetén a polgári védelmi szervezet tagjainak meg kell jelenniük a feladat végrehajtását megelőző felkészítés érdekében;

d) polgári védelmi szervezet megalakítási terve: a polgári védelmi szervezet személyi és anyagi-technikai felépítését tartalmazó dokumentum;

e) veszélyelhárítási feladatterv: a hivatásos katasztrófavédelmi szervek kivételével, az e rendelet hatálya alá tartozó szervek katasztrófavédelmi feladatairól és azok végrehajtásáról szóló okmány.

I. FEJEZET

A BELÜGYMINISZTER IRÁNYÍTÁSA ALATT ÁLLÓ SZERVEK KATASZTRÓFAVÉDELMI FELADATAI ÉS A VÉDEKEZÉS VÉGREHAJTÁSÁNAK EGYSÉGES RENDJE

3. § (1) A veszélyelhárítási feladattervet a 2. § *e)* pontjában meghatározott szerv vezetője készíti el, és a BM OKF főigazgatója (a továbbiakban: főigazgató) útján jóváhagyásra felterjeszti a belügyminiszternek.

(2) A veszélyelhárítási feladatterv tartalmazza a 2. § *e)* pontjában meghatározott szerv katasztrófaveszély és veszélyhelyzet idejére vonatkozó, a feladat-ellátást rendkívüli körülmények között is biztosító, a személyi és anyagi erőforrásokra is kiterjedő működési szabályait.

(3) A veszélyelhárítási feladatterv a 2. § *e)* pontjában meghatározott szerv sajátosságainak megfelelő szöveges rendelkező részből, valamint mellékletekből áll.

(4) A veszélyelhárítási feladatterv felülvizsgálatáról és szükség szerinti módosításáról a 2. § *e)* pontjában meghatározott szerv vezetője gondoskodik:

a) rendes felülvizsgálat keretében legalább évente,

b) rendkívüli felülvizsgálat keretében

ba) kihirdetett veszélyhelyzetben történt alkalmazást követően,

bb) az adott szervet érintő jelentősebb változást követően.

(5) A veszélyelhárítási feladatterv végrehajthatósága érdekében a 2. § *e)* pontjában meghatározott szerv vezetője gondoskodik arról, hogy

a) a veszélyelhárítási feladatterv végrehajtásában résztvevő állomány a feladattervet megismerje, valamint begyakorolja;

b) a veszélyelhárítási feladattervben megjelölt erők és eszközök működőképes állapotban rendelkezésre álljanak.

3. Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv katasztrófavédelmi feladatai

4. § (1) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv a kijelölt erőivel részt

vesz

- a) az ár- és belvíz elleni védekezésben,
  - b) a járványügyi és a környezetvédelmi rendszabályok bevezetésének érvényesítésében,
  - c) a nemzetközi és hazai katasztrófavédelmi gyakorlatokon, valamint a veszélyhelyzetek felszámolásában résztvevő szervezetek tevékenységének biztosításában,
  - d) kijelölt objektumok őrzés-védelmében, ellenőrző-átengedő pontok telepítésében, működtetésében a kulturális örökség védett elemei védelmében,
  - e) a lakosság védelmi célú építményei veszélyhelyzet idejére szóló előkészítésének, készenlétbe-helyezésének biztosításában,
  - f) az áldozatok felkutatásában,
  - g) a kitelepített és a befogadott lakosság regisztrációjában,
  - h) a lakosság életét és anyagi javait tömeges méretekben veszélyeztető természeti csapások, ipari balesetek következményeinek felszámolásában részt vevő erők feladatai ellátásának biztosításában,
  - i) a BM OKF koordinálásával a kritikus infrastruktúra védelem horizontális kritériumrendszerének kialakításában, a beazonosítási folyamatban, ezekhez adatot szolgáltat.
- (2) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv kijelölt erői ellenőrzik a lakosság tartózkodásának korlátozására bevezetett intézkedések betartását.
- (3) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv végzi
- a) a kárterületek lezárását, a forgalomirányítást, a kimenekítés, a kitelepítés és a befogadás rendőri biztosítását,
  - b) a hazai és nemzetközi segélyszállítmányok és segélycsapatok mozgási útvonalainak biztosítását,
  - c) a rend fenntartását a katasztrófák és a veszélyhelyzet kihirdetése esetén történő kitelepítés során, valamint a kitelepített lakosság befogadási helyein,
  - d) a kárhelyszínen visszahagyott tulajdon őrzését,
  - e) a kitelepítéssel érintett területre történő be- és kijárási közbiztonsági ellenőrzését,
  - f) a bejárású útvonalak meghatározását,
  - g) a rendőri feladatokkal kapcsolatos tájékoztatást, valamint az áldozatok és hozzátartozóik tájékoztatásának biztosítását,
  - h) halaszthatatlan esetben a kitelepítés, továbbá a kimenekítés azonnali, helyszínen történő elrendelését,
  - i) a helyszín biztosítását, lezárását,
  - j) katasztrófaveszély vagy veszélyhelyzet felszámolásában részt vevő erők gyors közúti felvonulását és az államhatáron történő átléptetését elősegítő intézkedések végrehajtását,
  - k) a nemzetközi katasztrófavédelemben részt vevő erők, eszközök schengeni külső határon lévő határterületen történő mozgásának biztosítását, illetve a vonatkozó nemzetközi megállapodásban rögzített határátléptetést a határátkelőhelyek körzetében.

4. A büntetés-végrehajtási szervezet katasztrófavédelmi feladatai

5. § (1) A büntetés-végrehajtás országos parancsnoka a büntetés-végrehajtási intézetek, intézmények (a továbbiakban: bv. szervek) parancsnokain, igazgatóin keresztül irányítja és ellenőrzi a katasztrófák elleni védekezésben azon tervezési, szervezési, összehangolási, végrehajtási, irányítási, létesítési, működtetési, tájékoztatási, riasztási, adatközlési és ellenőrzési tevékenységek összességét, amelyek a katasztrófa kialakulásának megelőzését, a közvetlen veszélyek elhárítását, az előidéző okok megszüntetését, károsító hatásuk csökkentését, a személyi

állomány, valamint a fogvatartottak életének és testi épségének védelmét, alapvető életfeltételeinek biztosítását, a mentés végrehajtását, továbbá a helyreállítás feltételeinek megteremtését szolgálják.

(2) A BM OKF koordinálásával a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka közreműködik a kritikus infrastruktúra védelem horizontális kritériumrendszerének kialakításában, a beazonosítási folyamatban, ezekhez adatot szolgáltat.

6. § A bv. szervek a rájuk vonatkozó különös szabályok figyelembevételével, a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka utasítása, a védelmi bizottságok felkérése alapján - alapfeladataik ellátását nem veszélyeztetve - a fogvatartás biztonságának elsődlegességét fenntartva, a személyi és fogvatartotti állomány bevonásával vesznek részt a katasztrófákat megelőző felkészülésben, a katasztrófák során az élet- és anyagi javak védelmében, a katasztrófákat követően a helyreállításban (a továbbiakban: katasztrófák elleni védekezés).

7. § A bv. szervek személyi és fogvatartotti állományának katasztrófák elleni védekezése során, az egyéni védő- és a védekezéshez szükséges speciális eszközökkel történő ellátása, élelmezése a védelmi bizottságokkal való együttműködésben történik, különleges jogrendben a védelmi bizottság elnöke, valamint a miniszteri biztos rendelkezésének megfelelően.

8. § A bv. szervek katasztrófák elleni védekezésre alkalmas személyi és fogvatartotti állományának - várható feladatainak mértékéig történő - elméleti- és gyakorlati felkészítésére a társ- és együttműködő szervek közreműködésével kerül sor.

5. Az Alkotmányvédelmi Hivatal és a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat katasztrófavédelmi feladatai

9. § Az Alkotmányvédelmi Hivatal és a Nemzetbiztonsági Szakszolgálat főigazgatója irányítja és ellenőrzi a védekezésre való felkészülés és a védekezési időszak feladatainak teljesítését. Ennek érdekében

a) gondoskodik a felkészülés során a hivatásos katasztrófavédelmi szervekkel, illetve a területileg illetékes polgármesterrel történő megfelelő együttműködésről,

b) gondoskodik a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény (a továbbiakban: Kat.) 12. § (2) bekezdés *d*) pontjában és 16. § *b*) pontjában meghatározott esetekben a megyei védelmi bizottság elnökének vagy a polgármesternek az élet és az anyagi javak védelme érdekében kiadott intézkedései végrehajtásáról,

c) a BM OKF koordinálásával közreműködik a kritikus infrastruktúra védelem katasztrófavédelmi szempontú, horizontális kritériumrendszerének kialakításában, a beazonosítási folyamatban.

6. A Terrorelhárítási Központ katasztrófavédelmi feladatai

10. § (1)¹ Amennyiben a katasztrófa a miniszterelnököt és családtagjait érinti, a Terrorelhárítási Központ végzi kitelepítésüket és a befogadó helyek biztosítását.

(2) A BM OKF koordinálásával a Terrorelhárítási Központ közreműködik a kritikus infrastruktúra védelem horizontális kritériumrendszerének kialakításában, a beazonosítási folyamatban.

---

¹ Módosította: 12/2015. (III. 31.) BM rendelet 4. §.

11. §³**II. FEJEZET****A HIVATÁSOS KATASZTRÓFAVÉDELMI SZERVEK IRÁNYÍTÁSI ÉS MŰKÖDÉSI RENDJE**

8. A főigazgató feladat- és hatásköre

12. § A védekezésre való felkészülés és a megelőzés során a főigazgató különösen:

a) meghatározza a hivatásos állományra vonatkozó képzés és továbbképzés, valamint az e területekhez kapcsolódó tudományos kutató tevékenység tartalmát és a végrehajtás kereteit, jóváhagyja a képzés tartalmát,

b) kidolgozza az ország katasztrófaveszélyeztetettségére, a katasztrófák hatásai elleni védekezésre vonatkozó nemzeti stratégiát, valamint a megelőzés és felkészülés éves nemzeti tervét,

c) kapcsolatot tart a kiemelt informatikai és távközlési szolgáltatókkal, a kritikus infrastruktúra elemek üzemeltetőivel, valamint az országos médiaszolgáltatókkal,

d)⁴ meghatározza a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve vezetője 25. § (4) bekezdése szerinti véleményének kialakítása során irányadó szempontokat.

9. Az igazgató feladat- és hatásköre

13. § Az igazgatóság vezetője (a továbbiakban: igazgató) feladat- és hatáskörében

a) kijelöli a megyei védelmi bizottságok operatív munkaszervének vezetőjét,

b) szervezi a lakosság és az anyagi javak védelme érdekében a társadalmi és karitatív szervezetekkel történő együttműködést,

c) szervezi az együttműködést a kölcsönös segítségnyújtás érdekében a szomszédos megyék, valamint - a nemzetközi szerződések alapján - a határmenti területek katasztrófaelhárítási szerveivel,

d) a polgári védelmi erők alkalmazása esetén koordinálja a védekezési tevékenységet,

e) illetékességi területén irányítja az alapvető és létfontosságú felhasználók kijelölésével kapcsolatos első fokú eljárást,

f) gondoskodik a kijelölt alapvető és létfontosságú fogyasztók naprakész nyilvántartásáról,

g) ellátja a katasztrófák elleni védekezés feladatkörében a kritikus infrastruktúra védelemmel kapcsolatos feladatokat,

h) közreműködik a kritikus infrastruktúra védelem horizontális kritériumrendszerének kialakításában, a kritikus infrastruktúra elemek beazonosítási folyamatában,

i) irányítja az illetékességi területén található európai, vagy nemzeti kritikus infrastruktúra

² Hatályon kívül helyezte: 24/2012. (V. 8.) BM rendelet 19. §. Hatálytalan: 2012. V. 9-től.

³ Hatályon kívül helyezte: 24/2012. (V. 8.) BM rendelet 19. §. Hatálytalan: 2012. V. 9-től.

⁴ Beiktatta: 11/2014. (II. 21.) BM rendelet 1. §. Hatályos: 2014. III. 1-től.

elemek védelmének erősítését célzó területi katasztrófavédelmi gyakorlatok tervezését és végrehajtását,

j) követi, összesíti, a tervezés során felhasználja az illetékességi területén található európai, vagy nemzeti kritikus infrastruktúra elemek védelmét ellátó szervezetek, valamint az érintett hálózat üzemeltetőjének tapasztalatait és igényeit,

k) kapcsolatot tart a kiemelt területi informatikai és távközlési szolgáltatókkal, valamint a közösségi és a helyi médiaszolgáltatókkal,

l) kapcsolatot tart az illetékességi területén található európai, vagy nemzeti kritikus infrastruktúra elemek tulajdonosaival, üzemeltetőivel, az azok védelmét ellátó szervezetekkel, valamint az érintett hálózat üzemeltetőivel,

m) gondoskodik a lakosságfelkészítési feladatok éves ütemtervének elkészítéséről.

III. FEJEZET

A POLGÁRI VÉDELMI KÖTELEZETTSÉGEN ALAPULÓ POLGÁRI VÉDELMI SZERVEZETEK LÉTREHOZÁSÁNAK, IRÁNYÍTÁSÁNAK, ANYAGI-TECHNIKAI ELLÁTÁSÁNAK ÉS ALKALMAZÁSÁNAK SZABÁLYAI

11. A polgári védelmi szervezetek létrehozásának alapelve

14. § (1) A polgári védelmi szervezetek létrehozásának szempontjai:

a) az ország településeire lefolytatott kockázatbecslés eredményeként kimutatott veszélyeztető hatások,

b) a települések katasztrófavédelmi osztályba sorolása,

c) a veszélyelhárítási tervekben szereplő feladatok.

(2) A települési polgári védelmi szervezeteket úgy kell létrehozni, hogy azok alkalmasak legyenek a helyi veszélyeztető tényezők hatásainak csökkentésére és az elsődleges mentési tevékenységgel összefüggő védelmi feladatok elvégzésére.

12. A központi polgári védelmi szervezetek megalakítási terve

15. § (1) A központi polgári védelmi szervezet személyi állományát a szervezet létrehozásáról szóló főigazgatói döntést követő 30 napon belül az igazgató jelöli ki a Kat. 71. § szerint gyűjtött adatok alapján. A polgári védelmi kötelezettség alatt álló személyt a lakóhely szerint illetékes polgármester hatósági határozattal osztja be.

(2) A központi polgári védelmi szervezet személyi és anyagi-technikai felépítéséről a szervezet létrehozásának helye szerint illetékes igazgatóság kimutatást készít, és tárolja a központi szervezetek megalakítási tervét. A megalakítási terv egy példányát a BM OKF-nél is el kell helyezni.

(3) A főigazgató a központi polgári védelmi szervezetek felépítésének és létszámának indokoltságát legalább háromévente felülvizsgálja és intézkedik a szükséges módosítások átvezetésére.

13. A területi polgári védelmi szervezetek megalakítási terve

16. § (1) A területi polgári védelmi szervezetek felépítésére, létszámára az igazgató részletes szakmai indokolás mellett tesz javaslatot a főigazgató részére.

(2) A területi polgári védelmi szervezet személyi állományát a szervezet létrehozásáról szóló döntést követő 30 napon belül az igazgató jelöli ki a megyei védelmi bizottság elnökének egyetértésével, Kat. 71. § alapján gyűjtött adatok alapján. A polgári védelmi kötelezettség alatt álló személyt a lakóhely szerint illetékes polgármester hatósági határozattal osztja be.

(3) A területi polgári védelmi szervezet személyi állományának felépítéséről a szervezet létrehozásának helye szerint illetékes igazgatóság kimutatást készít, és tárolja a területi szervezetek megalakítási tervét, valamint a beosztó határozatok egy példányát.

(4) Az igazgató a területi polgári védelmi szervezetek felépítésének és létszámának indokoltságát legalább háromévente felülvizsgálja, és intézkedik a szükséges módosítások átvezetésére.

14. A települési polgári védelmi szervezetek megalakítási terve

17. § A veszélyeztetettség mértékének és jellegének megfelelő lakosságvédelmi és mentésszervezési feladatok irányítására alkalmas települési polgári védelmi parancsnokság szakmai összetételét és létszámát a kirendeltség vezetőjének (a továbbiakban: kirendeltségvezető) javaslata alapján a polgármester állapítja meg, és a polgári védelmi kötelezettség alatt álló személyt hatósági határozattal osztja be.

18. § (1) Az I. és II. katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken a település lakosságszámának függvényében a polgári védelmi szervezetek létszáma

- a) 100 000 lakos felett legalább 750 fő,
- b) 50 000-100 000 lakos esetén legalább 500 fő,
- c) 10 000-50 000 lakos esetén legalább 300 fő,
- d) 5000-10 000 lakos esetén legalább 150 fő,
- e) 1000-5000 lakos esetén legalább 50 fő,
- f) 300-1000 lakos esetén legalább 20 fő,
- g) 300 lakos alatt legalább 6 fő.

(2) A III. katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken a polgári védelmi szervezetek létszáma az (1) bekezdésben meghatározott létszám fele.

19. § (1) A katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken a települési polgári védelmi szervezet megalakítási tervét a jegyző, körjegyző a kirendeltségvezető közreműködésével dolgozza ki, és a település polgármestere hagyja jóvá.

(2) A települési polgári védelmi szervezet megalakítási tervét a kirendeltségvezető háromévente felülvizsgálja, és intézkedik a szükséges módosítások átvezetésére.

20. § (1) A települési polgári védelmi szervezet gazdálkodó szervnél történő létrehozására kiadott hatósági határozatban - a kirendeltségvezető egyetértésével - a település polgármestere meghatározza a szervezet felépítését, létszámát.

(2) A gazdálkodó szervnél létrehozott települési polgári védelmi szervezet megalakítási tervét a gazdálkodó szerv vezetőjének javaslata alapján a jegyző, a körjegyző dolgozza ki és a település polgármestere hagyja jóvá a kirendeltségvezető egyetértésével.

21. § A települési polgári védelmi szervezet megalakítási tervének egy-egy példányát a szervezet megalakítási helye szerint illetékes település polgármesteri hivatalának jegyzőjénél, valamint a kirendeltségnél kell elhelyezni.

15. A munkahelyi polgári védelmi szervezetek megalakítási terve

22. § (1) A munkahelyi polgári védelmi szervezet létrehozására és feladataira a gazdálkodó szervezet telephelye szerint illetékes kirendeltségvezető tesz javaslatot a polgármesternek, aki határozatban rendeli el a szervezet létrehozását.

(2) A munkahelyi polgári védelmi szervezet megalakítási tervét a gazdálkodó szervezet vezetője a kirendeltségvezetővel együttműködve dolgozza ki, és a gazdálkodó szerv vezetője hagyja jóvá. A jóváhagyás előtt a megalakítási tervről a szervezet létrehozását elrendelő polgármester véleményét nyilvánít.

(3) A jóváhagyott megalakítási terv egy-egy példányának őrzéséről a gazdálkodó szervezet vezetője, a megalakítási hely szerint illetékes települési önkormányzat jegyzője és a kirendeltség gondoskodik.

16. A polgári védelmi szervezetek egységeinek megalakítása

23. § (1) A polgári védelmi egységek megalakítása során a 16. § szerinti alapelveken túl a terület, település lakosságának számát és népsűrűségét kell figyelembe venni.

(2) A 2000 lakos alatti településeken nem szükséges a létrehozott települési polgári védelmi szervezetet egységekre bontani.

24. § (1) A polgári védelmi feladatok ellátására létrehozott egységek típusai különösen:

- a) infokommunikációs egység,
- b) lakosságvédelmi egység,
- c) egészségügyi egység,
- d) logisztikai egység,
- e)⁵ műszaki és kárfelszámoló egység.

(2) A kialakult kockázatok és veszélyeztető hatások kezelésére további egységek is létrehozhatók.

(3) Az infokommunikációs egység feladatai különösen:

- a) a lakosság helyi riasztása és tájékoztatása,
- b) a polgári védelmi szervezetek állományának riasztása,
- c) a riasztásra szolgáló technikai eszközök és berendezések működtetése,
- d) a hivatásos katasztrófavédelmi szervek, a polgári védelmi szervezetek, az irányító és együttműködő szervek, szervezetek közötti kommunikáció biztosítása,
- e) az informatikai és kommunikációs eszközök üzemeltetése, a vezetés infokommunikációs feltételeinek biztosítása,
- f) a katasztrófaelhárítási feladatok során igénybe vett kormányzati célú hálózatok üzemeltetőjével való kapcsolattartás.

(4) A lakosságvédelmi egység feladatai különösen:

- a) a veszélyeztetett területről a lakosság kitelepítése, kimenekítése, valamint
- b)⁶ a kitelepítéssel, befogadással összefüggő feladatok ellátásának megszervezése és végrehajtása, az ennek kapcsán felmerülő egészségügyi feladatok támogatása.

(5)⁷ Az egészségügyi egység feladatai különösen

- a) a járványos növény- és állatbetegségek megelőzésében, terjedésének megakadályozásában,

⁵ Megállapította: 11/2014. (II. 21.) BM rendelet 2. § (1). Hatályos: 2014. III. 1-től.

⁶ Megállapította: 11/2014. (II. 21.) BM rendelet 2. § (2). Hatályos: 2014. III. 1-től.

⁷ Megállapította: 11/2014. (II. 21.) BM rendelet 2. § (3). Hatályos: 2014. III. 1-től.

felszámolásában való közreműködés,

b) a halálos áldozatokkal kapcsolatos halaszthatatlan feladatok végrehajtásában való közreműködés,

c) a járványos megbetegedések, fertőzések által veszélyeztetett lakosság védelme érdekében szükséges megelőző intézkedések és a fertőtlenítő munkák elvégzése,

d) a sérült személyek felkutatásában, a sérültek gyűjtőhelyre, kórházba való szállításában, illetve a sérültek mozgatásában való közreműködés,

e) a polgári védelmi szervezetek egészségügyi biztosításában való közreműködés,

f) a vegyi, biológiai és radiológiai mentesítési feladatok ellátása,

g) a sérült személyek elsősegélynyújtásban való részesítése, az elsősegélynyújtásban való közreműködés.

(6) A logisztikai egység feladatai különösen:

a) a polgári védelmi szervezetek működéséhez szükséges anyagi-technikai feltételek biztosítása,

b) a polgári védelmi szervezetek és az ideiglenesen ellátatlanná vált lakosság ellátása,

c) a szállítási feladatok végrehajtása,

d) a védelmi célú építmények és a kettős rendeltetésű építmények rendeltetésszerű használatának, valamint a tartózkodási szabályok betartatásának biztosítása,

e) a fővárosi metró élet- és vagyonvédelmi létesítményként alkalmazható szakaszaiban a védelem feltételeinek biztosítása, valamint

f) szükséggyógyintézetek logisztikai támogatása.

(7)⁸ A műszaki és kárfelszámoló egység feladatai különösen:

a) a rendkívüli időjárási viszonyok következményeinek felszámolása,

b) a romosodott épületekben lévő személyek felkutatása, mentése,

c) közreműködés az épületekben, az üzemeltető szakmai útmutatása alapján a létfontosságú rendszerekben és létesítményekben keletkezett és egyéb műszaki károk felmérésének csökkentésében, felszámolásában, szükség szerinti helyreállításában,

d) közreműködés a lakosság és az anyagi javak megelőző műszaki védelmének végrehajtásában,

e) közreműködés a kulturális örökség védett elemei védelmében,

f) közreműködés védelmi célú építmények létesítésében, építésében,

g) közreműködés a vizek kártételei elleni védekezésben,

h) részvétel az üzemeltető szakmai útmutatása alapján a közműkárok és szolgáltatás kiesések felmérésében, valamint a szükség szerinti helyreállításában,

i) közreműködés a szükséggyógyintézetek, illetve járványügyi zárlat műszaki telepítésében, működtetésében, fenntartásában.

17. A polgári védelmi kötelezettség teljesítése alóli mentesség igazolása

25. § (1) A polgári védelmi kötelezettség teljesítése alóli mentesség igazolható

a) terhesség esetén a terhesgondozási könyvvel,

b)⁹ a Kat. 54. § (1) bekezdés c)-f) pontjában vagy (3) bekezdésében meghatározott ok a kötelezett lakóhelye szerint illetékes települési önkormányzat jegyzőjének - környezettanulmány alapján - kiállított igazolásával,

⁸ Megállapította: 11/2014. (II. 21.) BM rendelet 2. § (4). Hatályos: 2014. III. 1-től.

⁹ Megállapította: 11/2014. (II. 21.) BM rendelet 3. §. Hatályos: 2014. III. 1-től.

c) a munkaképesség 67%-os elvesztése az azt megállapító határozattal, a betegség három hónapnál nem régebbi, szakrendelő intézet vagy kórház szakorvosa által kiállított igazolással.

(2) Ha az érintett az (1) bekezdés b) pontja szerinti környezettanulmány elkészítéséhez nem járul hozzá, a jegyző az igazolás kiadását megtagadja.

(3) A polgári védelmi kötelezettség munkakör vagy közmegbízatás ellátásával történő teljesítése igazolható:

a) országgyűlési képviselő az erről kiállított megbízólevéllel, illetve képviselői igazolványával,

b) a munkaviszony fennállása a munkáltató által kiállított igazolással,

c) készenléti szolgálat a készenlétet elrendelő okmánnyal,

d) közfeladatot ellátó ágazati védekezési szervezet tagja a munkáltató által kiállított igazolással,

e)¹⁰ közüzemi feladatot ellátó létesítmények üzemeltető személyzete esetén a munkáltató által kiállított igazolással.

(4)¹¹ A polgármester a Kat. 54. § (3) bekezdésében meghatározott körülmények fennállása esetén az (1) bekezdés b) pontja szerinti környezettanulmány, valamint a hivatásos katasztrófavédelmi szerv helyi szerve vezetőjének a véleménye mérlegelésével dönt a mentesség kérdésében.

26. § A polgári védelmi szervezetek alkalmazásának idejére a polgári védelmi parancsnoksághoz a polgári védelmi kötelezettség alatt álló és megfelelő szakmai felkészültséggel rendelkező személyeket lehet beosztani.

17/A. A polgári védelmi szolgálatra önként jelentkezőkkel kapcsolatos rendelkezések¹²

26/A. §¹³ (1) A polgári védelmi szolgálatra önkéntesen jelentkező személy a rendelkezésre állásának tartalmát és az alkalmazásának feltételeit tartalmazó nyilatkozatát az 1. melléklet szerint teszi meg.

(2) A polgári védelmi szervezetbe történő önkéntes jelentkezéskor

a) határozott időtartamú rendelkezésre állás esetén a polgármester a beosztó határozatban rögzíti, hogy a megjelölt időpontban a beosztás megszűnik,

b) a határozatlan időtartamú rendelkezésre állás esetén az önkéntes írásban kérheti - a lakóhelye szerint illetékes polgármesternek címzett nyilatkozatban - a beosztás megszüntetését.

(3)¹⁴

IV. FEJEZET

A POLGÁRI VÉDELMI SZERVEZETEK ANYAGI-TECHNIKAI ELLÁTÁSÁNAK SZABÁLYAI

18. Egyéni védőeszközökkel való ellátás

¹⁰ Beiktatta: 11/2014. (II. 21.) BM rendelet 4. § (1). Hatályos: 2014. III. 1-től.

¹¹ Beiktatta: 11/2014. (II. 21.) BM rendelet 4. § (2). Hatályos: 2014. III. 1-től.

¹² Beiktatta: 61/2012. (XII. 11.) BM rendelet 2. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

¹³ Beiktatta: 61/2012. (XII. 11.) BM rendelet 2. §. Hatályos: 2013. I. 1-től.

¹⁴ Hatályon kívül helyezte: 75/2015. (XII. 22.) BM rendelet 5. §. Hatálytalan: 2016. I. 1-től.

27. § (1) A központi, a területi és a települési polgári védelmi szervezetek egyéni védőeszközökkel való ellátása központi készletekből történik.

(2) A központi készletek beszerzéséről és elosztásáról a főigazgató gondoskodik.

(3) A Kat. 73. § (1) bekezdés *b)* pontja alapján központi készletekből biztosított egyéni védőeszközök állagának megóvásáról és biztonságos tárolásáról a polgári védelmi szervezetek megalakítási helye szerint illetékes polgármester gondoskodik.

28. § A polgári védelmi szervezetek alkalmazását követően 30 napon belül gondoskodni kell a központi készletből átadott egyéni védőeszközök karbantartásáról és az elhasznált, megsemmisült anyagok, eszközök pótlásáról. A karbantartás és pótlás költségeit a polgári védelmi szervezet alkalmazásának elrendelője viseli.

29. § A BM OKF összesített tervet készít a központi készletekből biztosított egyéni védőeszközökkel történő ellátás megvalósítására.

30. § Az igazgatóság a polgármesterrel együttműködve

a) végzi a működési területén megalakított polgári védelmi szervezetek központi készletekből átadott egyéni védőeszközökkel való ellátását,

b) vezeti az egyéni védőeszközök elosztásáról, felhasználásáról szóló nyilvántartást és felterjeszti a BM OKF számára, valamint

c) jelentést készít a keletkező igényekről, és azt felterjeszti a BM OKF számára.

31. § A kirendeltség a polgármesterrel együttműködve

a) végzi a működési területén megalakított polgári védelmi szervezetek központi készletekből átadott egyéni védőeszközökkel való ellátását,

b) az egyéni védőeszközök elosztásáról, felhasználásáról nyilvántartást vezet, és az igazgatósághoz felterjeszti, valamint

c) a keletkező igényekről jelentést készít, és az igazgatósághoz felterjeszti.

19. Technikai eszközökkel való ellátás

32. § A technikai eszközökre vonatkozóan az igazgatóság és a kirendeltség igénybevételi javaslatot készít. A javaslat készítése során figyelembe veszi a Kat. 71. §-a alapján bekért és a katonai igazgatás területileg illetékes szervével egyeztetett adatokat.

33. § A hivatásos katasztrófavédelmi szerv a polgári védelmi feladatok ellátásához szükséges technikai eszközökre vonatkozó adatokat a katonai igazgatás területileg illetékes szervével évente egyezteti.

34. § A központi készletben lévő és tárolt technikai eszközök karbantartását és nyilvántartását a BM OKF, a területi szervnek kiadott technikai eszközök karbantartását és nyilvántartását az igazgatóság, a helyi szerv részére kiadott technikai eszközök karbantartását a kirendeltség, a nyilvántartását pedig az igazgatóság és a kirendeltség is végzi.

V. FEJEZET

A POLGÁRI VÉDELMI SZERVEZETEK ALKALMAZÁSÁNAK SZABÁLYAI

20. A polgári védelmi szervezetek alkalmazása

35. § (1) A területi polgári védelmi szervezet működési területe a megalakításának alapjául

szolgáló közigazgatási egység. A területi polgári védelmi szervezet működési területén kívül történő alkalmazása során a mentésben való részvételére akkor kerülhet sor, ha

a) az adott mentési feladat végrehajtásához szükséges polgári védelmi szervezet a mentéssel érintett megyében nem jött létre, vagy a feladatok a rendelkezésre álló szervezetek erejét és technikai lehetőségeit meghaladják,

b) a feladatok elhúzódó jellege az adott területen működő polgári védelmi szervezetek váltását teszi szükségessé, vagy

c) a mentési munkálatok elvégzésére más erők nem állnak rendelkezésre, és a késedelem életveszéllyel vagy jelentős anyagi kárral járhat.

(2) Amennyiben a területi polgári védelmi szervezet alkalmazására a szervezése alapjául szolgáló közigazgatási egység határán kívül kerül sor, irányításáért és a mentési tevékenység feltételeinek biztosításáért azon megye megyei védelmi bizottságának elnöke felelős, ahol a polgári védelmi szervezet a tevékenységet kifejti.

36. § (1) A települési polgári védelmi szervezetet az illetékes megyei védelmi bizottság elnökének döntése alapján lehet más településen alkalmazni.

(2) Amennyiben a települési polgári védelmi szervezet alkalmazására a településen kívül kerül sor, irányításáért és a mentési tevékenység feltételeinek biztosításáért annak a településnek a polgármestere felelős, amelynek érdekében a polgári védelmi szervezet a tevékenységet kifejti.

37. § A munkahelyi polgári védelmi szervezet működési területén kívüli alkalmazására a mentés irányításáért felelős személy döntése alapján kerülhet sor.

38. § A polgári védelmi szervezetek veszélyhelyzetben kívüli alkalmazására a polgári védelmi szolgálat elrendelésére jogosult személy döntése alapján akkor kerülhet sor, ha az arra rendelt szervek erőforrásai nem elegendőek a veszély kezeléséhez, illetve a lakosság, a létfenntartáshoz szükséges anyagi javak védelme indokoltá teszi.

39. § (1) A veszélyeztetett település polgármestere a megyei védelmi bizottság elnökénél - amennyiben erőforrásai nem elegendőek - kezdeményezheti a területi vagy más települések megerősítő vagy támogató polgári védelmi szervezeteinek alkalmazását.

(2) A megyei védelmi bizottság elnökének döntése alapján a területi polgári védelmi szervezet a védekezés időszakára települési polgári védelmi szervezetekkel kiegészíthető.

40. § A polgári védelmi szolgálatra kötelezett és a védekezésben részt vevő erők váltásáról, pihentetéséről és ellátásáról annak a településnek a polgármestere gondoskodik, amely településen a védekezés folyik.

21. Az ideiglenes polgári védelmi szolgálat

41. § (1) Az ideiglenes polgári védelmi szolgálat elrendelése írásban, vagy - halasztást nem tűrő esetben - szóbeli közléssel (hangosbemondó, kiértesítő, telefon, rádió- vagy televízió-közlemény útján) történhet.

(2) Ha a polgári védelmi szolgálatra kötelezés szóbeli közléssel történik, az érintettnek a határozatot az elrendeléstől számított 72 órán belül át kell adni.

(3) A polgári védelmi szervezetek alkalmazása és gyakoroltatása során a feladat ellátására csak az arra felkészített, megfelelő egyéni védőeszközökkel és munkaeszközökkel ellátott személy kötelezhető.

(4) A polgári védelmi kötelezettség alapján létrehozott polgári védelmi szervezet tagja csak beleegyezésével vehető igénybe a nemzetközi szerződésen alapuló, az országhatáron túli mentési feladatok ellátására.

42. § (1) A polgári védelmi egység vezetője az egység állománya tekintetében, a hivatásos

katasztrófavédelmi szerv vezetéssel megbízott tagja, a polgári védelmi szervezet teljes állománya tekintetében gyakorolja az utasításadás jogát.

(2) Az utasításadás jogát az egység vezetője a beosztó határozattal, a hivatásos katasztrófavédelmi szerv vezetéssel megbízott tagja, megbízólevéllel igazolja.

(3)¹⁵ A polgári védelmi szervezet tagját a beosztás helye szerinti igazgatóság a kirendeltség útján látja el a 2. melléklet szerinti igazolvánnyal.

22. A polgári védelmi szervezetbe beosztottak költségtérítése

43. § (1) A megjelenési és szolgálatteljesítési kötelezettségét teljesítő személy utazási költségtérítésre és a napi hat órát meghaladó felkészítés vagy szolgálat esetén természetbeni ellátásra jogosult.

(2) Az (1) bekezdés szerinti utazási költségtérítés a közforgalmú vasutak 2. kocsiosztályának igénybevételeért fizetendő díj, közforgalmú vasúti közlekedés hiányában a menetrend szerinti autóbusz viteldíja.

(3) A polgári védelmi szolgálatra kötelezett személy a szolgálat elrendelése esetén - indokolt esetben - más közlekedési eszköz igénybevétele után is jogosult költségtérítésre.

44. § A polgári védelmi kötelezettség alapján létrehozott polgári védelmi szervezet alkalmazásával összefüggő költségeket az alkalmazás elrendelője viseli.

45. § (1) Az ideiglenes polgári védelmi szolgálatra kötelezett személy a felmerült költségekkel kapcsolatos igényét a polgári védelmi szolgálatra kötelezést tartalmazó határozatot kibocsátó polgármesternél a polgári védelmi szolgálat elrendelését követő 30. napig jelentheti be. Amennyiben a polgári védelmi szolgálatot nem a határozatot kibocsátó polgármester rendelte el, úgy az igény érvényesítéséhez szükséges iratokat a polgármester a szolgálatot elrendelő részére 5 napon belül továbbítja.

(2) Az igény bejelentéséhez mellékelni kell a munkáltató által a kötelezett jövedelmére vonatkozó igazolást, a közlekedési eszköz igénybevétele igazoló menetjegyeket és mindazokat az iratokat, amelyek az igény elbírálásánál jelentőséggel bírnak.

VI. FEJEZET

A KATASZTRÓFAVÉDELMI FELKÉSZÍTÉS KÖVETELMÉNYEI

23. A katasztrófavédelmi felkészítés célja

46. § A katasztrófavédelmi felkészítés célja a természeti, a civilizációs és egyéb eredetű katasztrófák, veszélyhelyzetek megelőzése, az elhárításra és a helyreállítás során jelentkező, a Kat. 52. §-ában meghatározott feladatok végrehajtására való felkészülés, továbbá bekövetkezés esetén a káros következmények lehető legkisebbre csökkentése.

24. A polgári védelmi szervezetek felkészítése

47. § (1) A polgári védelmi szervezet tagjának kiképzése elméleti és gyakorlati formában

---

¹⁵ Módosította: 61/2012. (XII. 11.) BM rendelet 3. §.

történik.

(2) A polgári védelmi elméleti kiképzés típusai és időtartama:

- a) alapképzés, amely 6 óra,
- b) szakkiképzés, amely 8 óra, ebből ugyanazon a napon legfeljebb 6 óra tartható meg,
- c) továbbképzés, valamint
- d) vezetői képzés.

(3) Az elméleti kiképzésre a BM OKF évenként, a kockázatbecsléseknek és a veszélyelhárítási tervekben meghatározott feladatoknak megfelelően képzési programot készít, melyet a főigazgató hagy jóvá.

25. A polgári védelmi szervezetek elméleti felkészítése

48. § (1) Polgári védelmi alapképzésben részesül valamennyi, a polgári védelmi szervezetbe beosztott személy.

(2) Az alapképzés tartalma különösen:

- a) a katasztrófavédelmi és a polgári védelmi rendszer alapelemei,
- b) a polgári védelmi kötelezettség, a polgári védelmi szervezet,
- c) a polgári védelmi kötelezettséggel összefüggő jogok és kötelezettségek,
- d) a veszélyeztető hatások, a kockázatbecslés és a veszélyelhárítási tervek,
- e) a lakosságvédelmi feladatok,
- f) a védekezésben együttműködő szervek és szervezetek,
- g) a riasztás és értesítés, valamint az irányítási rendszer és az utasítások,
- h) a védekezéshez alkalmazott munkaeszközök, az egyéni védőeszközök, valamint
- i) munka- és balesetvédelem.

49. § (1) Polgári védelmi szakkiképzésben részesül a polgári védelmi szervezet egységébe beosztott személy az egység tevékenységének és az egységben elvégzendő feladatának megfelelően.

(2) A szakkiképzés tartalma különösen:

- a) az adott polgári védelmi egység és szervezet feladata,
- b) a beosztásában ellátandó feladatok, azok végrehajtása és eljárási rendje,
- c) az egység és a szervezet függelmi viszonyai, az irányítás, a jelentés és az utasításadás rendje az egységben és a szervezetben,
- d) a szakfeladat ellátásához alkalmazott munkaeszközök és egyéni védőeszközök,
- e) a szakfeladat ellátásában közreműködő szervek és szervezetek, valamint
- f) munka- és balesetvédelem.

(3) A munkahelyi polgári védelmi szervezet egységébe beosztott személy szakkiképzésének tartalma:

- a) a gazdálkodó szervezetnél lehetséges veszélyhelyzetek és elhárításuk,
- b) a központi, területi és települési polgári védelmi szervezetekkel történő együttműködés lehetőségei, valamint
- c) a gazdálkodó szervezet esetleges kitelepítésének feladatai.

50. § A polgári védelmi szakkiképzésben részesült személyek továbbképzésének

a) *tartalma különösen:* a polgári védelmi szervezet megalakítási helye szerinti település veszélyeztetettségi jellemzőinek megfelelően az alapképzés és a szakkiképzés ismeretanyagának ismételése, naprakésszé tétele, a változások követése és a tapasztalatok feldolgozása,

b) gyakorisága

ba) a központi, területi és munkahelyi polgári védelmi szervezetbe, valamint az I. és II.

veszélyeztetettségi besorolású településen létrehozott települési polgári védelmi szervezetbe beosztott személyek számára legalább háromévente,

bb) a III. veszélyeztetettségi besorolású településen létrehozott szervezetbe beosztott személyek számára legalább ötévente.

51. § (1) A polgári védelmi szervezet kijelölt vezetői állománya vezetői képzésben részesül.

(2) A vezetői képzés tartalma:

a) alapképzési ismeretek,

b) a beosztásuknak megfelelő egység ellátásához szükséges ismeretek,

c) vezetéselméleti ismeretek,

d) a polgári védelmi szervezetek alkalmazási szabályai, valamint

e) a polgári védelmi szervezetek és a polgári védelmi feladatok végrehajtásában közreműködő más szervek együttes tevékenysége.

52. § (1) A polgári védelmi szervezetek állományának kiképzését a megalakítási helyén, vagy a katasztrófavédelem oktatási intézményeiben a hivatásos katasztrófavédelmi szervek végzik.

(2) A beosztott állomány kiképzését a vezetői képzésben részesült személyek közreműködésével a hivatásos katasztrófavédelmi szervek végzik.

(3) A kiképzésekről a hivatásos katasztrófavédelmi szervek kiképzési naplót vezetnek.

(4) A munkahelyi polgári védelmi szervezetbe beosztott személyek alap- és szakkiképzéséről a gazdálkodó szerv vezetője gondoskodik.

(5) A speciális szakmai ismeretek oktatásához, amelyekkel a hivatásos katasztrófavédelmi szervek szakemberrel nem rendelkeznek, szakmai jártassággal rendelkező személyeket kell felkérni.

26. A polgári védelmi szervezetek gyakorlati felkészítése

53. § (1) A polgári védelmi gyakorlati kiképzés célja:

a) a felkészítés során elsajátított ismeretek elmélyítése és a gyakorlatban történő alkalmazás begyakorlása,

b) a polgári védelmi szervezetek egymás közötti, valamint a mentésben részt vevő más szervezetekkel való együttműködésének gyakorlása,

c) a mozgósítás időben történő elérése, valamint

d) az *a)*-*c)* pontban foglaltak ellenőrzése.

(2) A polgári védelmi gyakorlati kiképzésre a BM OKF évenként, az elméleti kiképzéshez igazodó gyakorlati kiképzési programot készít, melyet a főigazgató hagy jóvá.

54. § A polgári védelmi gyakorlat elrendelésére jogosult:

a) központi szinten a főigazgató,

b) területi szinten a megyei védelmi bizottság elnöke, illetve az igazgató,

c) helyi szinten a polgármester, illetve a kirendeltségvezető.

27. A munkahelyi polgári védelmi szervezet gyakorlataira vonatkozó eltérő szabályok

55. § (1) A munkahelyi polgári védelmi szervezet gyakorlatait a gazdálkodó szerv vezetője által meghatározott időpontban, a munkahelyi polgári védelmi parancsnokság az általa kidolgozott tervek szerint vezeti le.

(2) A munkahelyi polgári védelmi szervezet gyakorlatát a hivatásos katasztrófavédelmi szerv képviselője ellenőrzi, a következő szempontok alapján:

- a) a munkahelyi polgári védelmi szervezet működési képességének elérése, a személyi és tárgyi feltételek alkalmassága,
  - b) a szervezet irányítási rendszere, az információáramlás és a jelentési rendszer alkalmassága,
  - c) a beosztott állomány feladatismerete és a biztonságos beavatkozás feltételeinek megléte,
  - d) a szervezet folyamatos működéséhez kapcsolódó feltételek biztosítottága, valamint
  - e) a szervezet megalakításával, gyakoroltatásával kapcsolatos okmányrendszer.
- (3) A hivatásos katasztrófavédelmi szerv képviselője az ellenőrzésről jegyzőkönyvet készít, melyben rögzíti a megfeleléseket, a hibákat és hiányosságokat, és amely alapján a hivatásos katasztrófavédelmi szerv vezetője határidő tűzésével felhívja a gazdálkodó szerv vezetőjét a hiánypótlásra és a hibák kijavítására.

VII. FEJEZET

A KÖZIGAZGATÁSI VEZETŐK KATASZTRÓFAVÉDELMI FELKÉSZÍTÉSE

28. A központi államigazgatási szerv vezetője által kijelölt személy katasztrófavédelmi felkészítése

56. § (1) A BM OKF évente legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a központi államigazgatási szerv vezetője által kijelölt személyt.

(2) A felkészítés tartalma különösen:

- a) a központi államigazgatási szerv ágazati tevékenységével összefüggő katasztrófavédelmi feladatok, valamint
- b) a megelőzés, védekezés, helyreállítás során gyakorolt ágazati tervező, szervező, irányító tevékenység.

29. A megyei védelmi bizottság elnökének és tagjainak katasztrófavédelmi felkészítése

57. § (1) A BM OKF évente legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a megyei védelmi bizottság elnökét.

(2) A megyei védelmi bizottság tagjait az igazgatóság évente legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti.

(3) A felkészítés tartalma különösen:

- a) a közigazgatási- és rendvédelmi szervek, valamint a társadalmi szervezetek területi szintű együttes tevékenysége,
- b) a lakosság és a védekezésben érintett szervezetek riasztása,
- c) a területi polgári védelmi szervezetek létrehozása,
- d) a megelőzés, védekezés, helyreállítás során ellátandó feladatok,
- e) a lakosság alapvető ellátása, valamint
- f) a távolsági védelem ismeretei.

30. A helyi védelmi bizottság elnökének katasztrófavédelmi felkészítése

58. § (1) Az igazgatóság önkormányzati választási ciklusonként legalább egyszer

katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a helyi védelmi bizottság elnökét.

(2) A felkészítés tartalma különösen:

- a) a védekezésben részt vevők irányítása,
- b) a települési polgári védelmi szervezetek alkalmazásának szabályai,
- c) a lakosság alapvető ellátása,
- d) a lakosság tájékoztatása és riasztása, valamint
- e) a távolsági védelem ismeretei.

31. A főpolgármester, a polgármester és a jegyző katasztrófavédelmi felkészítése

59. § A Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság legalább kétévente egy alkalommal gondoskodik a főpolgármester felkészítéséről, melynek főbb tartalma a főváros katasztrófa-veszélyeztetettsége, a veszélyelhárítási tervezés, a felkészülés és megelőzés, valamint a katasztrófák elleni védekezés szervezet-rendszere.

60. § (1) Az igazgatóság:

- a) évente legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti az I. katasztrófavédelmi osztályba sorolt települések polgármestereit és jegyzőit,
- b) kétévente legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a II. katasztrófavédelmi osztályba sorolt települések polgármestereit és jegyzőit,
- c) önkormányzati választási ciklusonként legalább egyszer katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a III. katasztrófavédelmi osztályba sorolt települések polgármestereit és jegyzőit.

(2) A felkészítés tartalma különösen:

- a) a helyi kockázati tényezők,
- b) a település katasztrófavédelmi besorolása,
- c) a veszélyelhárítási tervezés,
- d) a katasztrófavédelmi irányítási rendszer,
- e) a települési polgári védelmi szervezetek alkalmazásának szabályai,
- f) az elsőfokú polgári védelmi hatóság hatáskör,
- g) a lakosság tájékoztatása és riasztása, valamint
- h) a távolsági védelem ismeretei.

32. A katasztrófavédelmi feladatok ellátásában és a védelmi igazgatásban közreműködők katasztrófavédelmi felkészítése

61. § (1) A katasztrófavédelmi feladatok ellátásában és a védelmi igazgatásban közreműködők részére évente legalább egy alkalommal

- a) országos szinten a BM OKF,
- b) területi szinten az igazgatóság,
- c) helyi szinten az igazgatóság szervezésében a kirendeltség

tart elméleti és gyakorlati felkészítést.

(2) A katasztrófavédelmi feladatok ellátásában és a védelmi igazgatásban közreműködők felkészítésének tartalma különösen:

- a) a katasztrófavédelem szervezet- és feladatrendszere,
- b) a védelmi igazgatás rendszere és a különleges jogrend,
- c) rendkívüli intézkedések a különleges jogrend idején,
- d) a katasztrófák elleni védekezés irányítása,
- e) a közreműködő személyek és szervezetek, az ágazatok sajátos feladatai,

- f) a riasztási és értesítési, kapcsolattartási és jelentési rend, valamint
g) a döntéshozatali eljárások.

VIII. FEJEZET

A KÖZNEVELÉSBEN RÉSZTVEVŐK KATASZTRÓFAVÉDELMI FELKÉSZÍTÉSE

33. Pedagógusok katasztrófavédelmi felkészítése

62. § (1) Az igazgatóság szervezésében a kirendeltség évente legalább egyszer elméleti katasztrófavédelmi felkészítésben részesíti a nevelési-oktatási intézmény vezetője által kijelölt katasztrófavédelmi felkészítésért felelős pedagógust.

(2) A hivatásos katasztrófavédelmi szervek külön-külön célcsoportként tervezik az óvodai, az általános iskolai és a középiskolai pedagógusok felkészítését. A felkészítés tartalmánál az óvodai nevelés, az alapfokú nevelés-oktatás és a középfokú nevelés-oktatás szakaszaira jellemző életkori sajátosságokat kell figyelembe venni.

(3) A BM OKF által biztosított központi oktatócsomag alapján a kirendeltségvezető a települési jellemzőknek és a (2) bekezdés szerinti életkori sajátosságoknak megfelelően a pedagógus részére szakmai támogatást nyújt.

(4) A kirendeltségvezető éves tervet készít a pedagógusok katasztrófavédelmi felkészítésére.

(5) Az igazgatóság, valamint a kirendeltségvezető a pedagógusok és az oktatási intézmények tanulóinak részvételét biztosítja az éves terv alapján megszervezett nyilvános katasztrófavédelmi gyakorlatokon.

34. Az óvodai nevelés, az alapfokú nevelés-oktatás és a középfokú nevelés-oktatás szakaszában tanulók katasztrófavédelmi felkészítése

63. § (1) Az óvodai szintű katasztrófavédelmi felkészítéseknél kiemelt figyelemmel kell lenni a gyermekek életkori sajátosságaira és az alkalmazható módszerekre.

(2) A központi oktatócsomagot - az óvodai nevelés országos alapprogramját figyelembe véve - a BM OKF határozza meg, a felkészítések tartalmát a pedagógussal történő egyeztetés alapján a kirendeltség vezető állítja össze.

(3) Az igazgatóság a központi oktatócsomag alapján területi és helyi oktatási segédleteket, módszertani útmutatókat dolgoz ki és tesz hozzáférhetővé az intézmények számára.

64. § (1) A tanulók katasztrófavédelmi felkészítéséhez az alapfokú nevelés-oktatás és a középfokú nevelés-oktatás szakaszára figyelemmel a BM OKF - a mindenkori Nemzeti Alaptanterv követelményeinek megfelelően - központi oktatócsomagot dolgoz ki és tesz közzé.

(2) Az igazgatóság a központi oktatócsomag alapján területi oktatási segédleteket, módszertani útmutatókat dolgoz ki és tesz hozzáférhetővé a nevelési-oktatási intézmények számára.

(3) A hivatásos katasztrófavédelmi szervek segítséget nyújtanak és részt vesznek a nevelési-oktatási intézmények számára a felkészítések - mind tanórák keretében, mind a tanórán kívüli formáinak - tervezésében és végrehajtásában.

(4) Az igazgatóságok és kirendeltségek felelősek a területi és helyi szintű katasztrófavédelmi ifjúsági versenyek szervezéséért és végrehajtásáért, továbbá részt vesznek az országos döntő

előkészítésében és lebonyolításában.

65. § (1) Az igazgatóság és a kirendeltségvezető külön tervezi a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézményben kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók, valamint a felnőttoktatásban részt vevők katasztrófavédelmi felkészítését.

(2) A felkészítést a kirendeltségvezető a gyógypedagógiai, konduktív pedagógiai nevelési-oktatási intézmény, illetve a felnőttoktatást végző intézmény vezetőjével történő egyeztetés alapján, a sajátos nevelési-oktatási igényeknek megfelelően hajtja végre.

35. Felsőoktatásban részt vevő hallgatók katasztrófavédelmi felkészítése

66. § A hivatásos katasztrófavédelmi szerv kezdeményezi a felsőoktatási intézmények vezetőinél a hallgatók katasztrófavédelmi felkészítését és a katasztrófavédelmi ismeretek oktatását.

IX. FEJEZET

A LAKOSSÁG KATASZTRÓFAVÉDELMI FELKÉSZÍTÉSE

67. § A lakosság katasztrófavédelmi felkészítésének fő célkitűzése a helyben jellemző veszélyeztető hatások, és a veszély esetén, illetve riasztáskor követendő magatartási szabályok lehető legszélesebb körben történő megismertetése.

36. Az aktív lakosságtájékoztatás

68. § (1) Az igazgatóság szervezésében a kirendeltség lakosságtájékoztatási program keretében készíti fel a lakosságot

- a) az I. katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken évente legalább egyszer,
- b) a II. katasztrófavédelmi osztályba sorolt településeken 3 évente legalább egyszer.

(2) Az aktív lakosságtájékoztatás megvalósítható

- a) tájékoztató kiadványok kibocsátásával,
- b) a helyi sajtóban, az önkormányzat lapjában, a megyei lapokban, helyi és regionális televíziókban, kábeltelevíziókban, helyi rádiókban megjelenő tájékoztató közlemények megjelentetésével, internetes tájékoztató felületek megjelentetésével,
- c) lakossági fórumok szervezésével,
- d) településen rendezett egyéb nyilvános rendezvényen (város- és falunap).

(3) Az aktív lakosságtájékoztatás tartalma különösen:

- a) a lakosság felkészítése a riasztási módszerek és jelek felismerésére,
- b) a követendő magatartási szabályok,
- c) a segítségnyújtás formái,
- d) az adott területet fenyegető természeti és civilizációs kockázatok,
- e) a veszélyek elhárításának lehetséges módjai.

35. A passzív lakosságtájékoztatás

69. § (1) Az igazgatóság a kirendeltséggel közösen gondoskodik a lakosság legszélesebb körének passzív tájékoztatásáról.

- (2) A passzív lakosságtájékoztatás megvalósítható:
- a) az érdeklődők számára nyomtatott és elektronikusan hozzáférhető információs kiadványok elérhetővé tételével,
  - b) kirendeltségi nyílt nap biztosításával.
- (3) A passzív lakosságtájékoztatási formában elérhető tájékoztató tartalma különösen a 68. § (3) bekezdésében foglaltak.
- (4) A kirendeltség legalább évente egy alkalommal előre meghirdetett nyílt napot tart. A nyílt napon a lakosság számára tájékoztatást nyújt:
- a) a katasztrófavédelmi rendszerről,
  - b) a kirendeltség feladatairól, felszereléséről,
  - c) a település veszélyeztető tényezőiről, a felkészülési-megelőzési lehetőségekről, valamint a veszély esetén követendő magatartási és védelmi szabályokról.
- (5) Azokon a településeken, ahol a nemzeti-etnikai kisebbség lélekszáma az összlakosság 5%-át eléri, vagy amely település idegenforgalmi központ, az aktív lakosságtájékoztatási formában kiadott, vagy megjelentetett tájékoztató kiadvány riasztási jelzéseket és követendő magatartási szabályokat tartalmazó részét a kisebbség nyelvén és az idegenforgalomra jellemző világnyelven is meg kell jelentetni.
- (6) A hátrányos helyzetűek, fogyatékkal élők lakosságfelkészítését a számukra alkalmas segédletek kidolgozásával és kiadásával kell biztosítani.

X. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

70. § Ez a rendelet 2012. január 1-jén lép hatályba.

71. § (1) Az e rendelet szerinti katasztrófavédelmi felkészítéseket első alkalommal 2012. március 1-jétől kell megszervezni.

(2) Az e rendelet szerinti veszélyelhárítási feladattervet az adott szerv vezetőjének legkésőbb 2012. március 31-ig kell elkészíteni.

72-73. §¹⁶

1. melléklet a 62/2011. (XII. 29.) BM rendelethez¹⁷

NYILATKOZAT

polgári védelmi szervezetbe történő jelentkezéshez

Alulírott: ..... [név] születési név: ..... anyja neve:
.....

születési hely: ..... idő: ..... [lakcím] alatti
lakos kijelentem,

hogy a ..... települési/területi polgári védelmi szervezet

.....
egységének tagja kívánok lenni.

¹⁶ Hatályon kívül helyezve: 2010. évi CXXX. törvény 12. § alapján. Hatálytalan: 2012. I. 2-től.

¹⁷ Beiktatta: 61/2012. (XII. 11.) BM rendelet 5. §, 2. melléklet. Hatályos: 2013. I. 1-től.

- 1.) A polgári védelmi szolgálat ellátását
a.) határozatlan időre vállalom
b.) határozott időre, ... év , ... hónap, ... napig vállalom
- 2.) A polgári védelmi szolgálatot
a.) infokommunikációs beosztásban, b.) lakosságvédelmi beosztásban,
c.) egészségügyi beosztásban, d.) logisztikai beosztásban,
e.) műszaki beosztásban, f.) egyéb: ..... beosztásban
kívánom teljesíteni.
- 3.) Katasztrófaveszély és veszélyhelyzet idején történő alkalmazásomnak egyéb feltétele
a.) nincs,
b.) van: .....

4.) A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvényben, a katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény végrehajtásáról szóló 234/2011. (XI. 10.) Korm. rendeletben, valamint a katasztrófák elleni védekezés egyes szabályairól szóló 62/2011. (XII. 29.) BM rendeletben meghatározott jogaimat és kötelességeimet ismerem és elfogadom.

Kelt: ..... év ..... hó .... nap

.....
aláírás

A nyilatkozatot hitelesítette:

Kelt: ..... év ..... hó .... nap

.....
név, beosztás, aláírás

Az 1-3. pontban az önkéntes döntésének megfelelő válasz aláhúzendó.
A 2/f. pontban a 2/a-e. pontokban felsoroltaktól eltérő beosztást kell rögzíteni.
A 3/b. pont választása esetén a feltételeket röviden, egyértelműen kell meghatározni.
A nyilatkozatot a katasztrófavédelmi szerv vagy a polgármester képviselője hitelesíti.

2. melléklet a 62/2011. (XII. 29.) BM rendelethez¹⁸

A polgári védelmi szervezetek tagjai igazolványának leírása

1. A polgári védelmi szervezetek tagjai igazolványának (e melléklet alkalmazásában a továbbiakban: igazolvány) felépítése:

Az igazolvány az ISO 7810 (1995) szabványnak megfelelő, ID-1 méretű, többrétegű műanyag kártyaigazolvány.

2. Az igazolvány első oldalának adattartalma:

- katasztrófavédelem címer,
- a „KATASZTRÓFAVÉDELEM” felirat,
- a „KATASZTRÓFAVÉDELEM” felirat alatt a „polgári védelmi szolgálatot ellátó tagja”

---

¹⁸ Módosította: 61/2012. (XII. 11.) BM rendelet 4. §.

felirat

- a fénykép alatt „DISASTER MANAGEMENT” felirat,
- fénykép,
- családi- és utónév,
- születési családi- és utónév,
- születési hely, idő

3. Az igazolvány hátoldalának adattartalma:

- a „VISSZAVONÁSIG ÉRVÉNYES” felirat,
- sorszám,
- a „Saját kezű aláírás:” felirat, és alatta a saját kezű aláírás minta digitalizált képe,
- a „vércsoport” felirat, alatta a vércsoport megjelölése,
- a megalakítási hely - 4. pont szerinti - kódszáma,
- a megalakítási hely kódszáma alatt a polgári védelmi szervezet típusának megnevezése, a beosztás megjelölése,
- a „Kitöltés dátuma:” felirat, alatta a megszemélyesítés dátuma,
- az igazolvány alsó harmadán elhelyezkedő gépi kód.

4. A megalakítási hely szerinti kódszámok jegyzéke

Sor-sz.	A/ Az igazolvány első oldalára kerülő szerv megnevezése	B/ Az igazolvány hátoldalára kerülő kódszám	C/ Szerv megnevezése
1.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5000.	BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság
2.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5050.	Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság
3.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5100.	Baranya Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
4.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5110.	Bács-Kiskun Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
5.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5120.	Békés Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
6.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5130.	Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
7.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5140.	Csongrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
8.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5150.	Fejér Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
9.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5160.	Győr-Moson-Sopron Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
10.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5170.	Hajdú-Bihar Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
11.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5180.	Heves Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
12.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5190.	Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
13.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5200.	Komárom-Esztergom Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
14.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5210.	Nógrád Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
15.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5220.	Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
16.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5230.	Somogy Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
17.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5240.	Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
18.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5250.	Tolna Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
19.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5260.	Vas Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
20.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5270.	Veszprém Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság
21.	KATASZTRÓFAVÉDELEM	5280.	Zala Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

5. Az igazolvány színe: kék